

TAKÁCS RICHÁRD

A nyugat-európai fegyverzet egyes elemei a 10-11. századi Kárpát-medencében.

A honfoglalást követő évtizedekben megkezdődött a magyarság lassú integrációja a nyugat-európai kultúrkörbe. Ennek számos összetevője (társadalmi átalakulások, vallásváltás stb.) közül a nyugati típusú fegyverzet néhány elemére térek ki előadásomban.

Bemutatom az újonnan megjelenő kétélű kardot és kitérek a szablya-kard fegyverváltás kérdéskörére is. Szót ejtek a sokkal kisebb számban előkerülő nyéltámaszos baltákra és a szárnyas lándzsákra. A fegyvertípusok rövid, általános, bemutatása után kitérek a fegyverek kárpát-medencei, azon belül is elsősorban Észak-Pest megyei, elterjedésére.

A régészeti leletanyag bemutatása mellett kitérek az értelmezésük során felmerült kérdésekre és történeti háttérre. A 10. század középső harmadának a végén megjelennek a nyugat-európai fegyverek, amik fokozatosan háttérbe szorítják, majd lassan felváltják a korábbi időszakra jellemző fegyvertípusokat. A fegyverváltás, eltérően például a megtéréshez, egy viszonylag rövid, gyorsabb folyamat volt, amely alig három évtized leforgása alatt lezajlott. Ez a folyamat leginkább a sírokon keresztül figyelhető meg legjobban. A 10. század első felében gyakori szablya lassan átadja a helyét a kétélű kardnak és a reflexíj is eltűnik mind az írott forrásokból, mind a régészeti leletanyagból.

TAKÁCS GERGELY

A kidei református magyarság tánc kultúrájának változásvizsgálata. Egy kutatótábor tanulságai

Kide falu Kolozsvártól mintegy 30 kilométerre északnyugatra, a Szamosháti dombságon, a Borsa-patak völgyében, három néprajzi -Mezőség, Kalotaszeg és Szilágyság- tájegység határán helyezkedik el. A település tánc hagyománya meglehetősen érdekesen tevődik össze a már említett három tájegység tánc kultúrájának jellegzetes elemeiből. Kutatásaink során igyekeztünk felderíteni a határterületre vonatkozó etnokulturális kölcsönhatásokat, amelyek (át)alakították Kide társadalmát. Fontos kiemelni a református egyház szerepét és kapcsolatait a faluban jelen lévő többi felekezettel, illetve a környező települések eltérő, vagy azonos vallású lakosságával. A tánc mint kulturális jelenség és társadalmi gyakorlat egy olyan nézőpontot képvisel, mely az élet majdnem minden területével kapcsolatban áll, és keresztmetszetet adhat a falu- és regionális közösségek szociokulturális viszonyairól.

TÓTH ÁDÁM

Az A vonásszintű altruizmus evolúciós hagyatéka - segítségnyújtás az empátiás érzelemdetektálás és az averzív személyiségjegyek tükrében

Célunk az volt, hogy rendszerezzük az altruizmussal kapcsolatos eddigi eredményeket, valamint, hogy állást foglaljunk a témát övező vitákban és adatokkal támasszuk alá az „altruista személyiség” koncepcióját. Habár ezt a szintű önzetlenséget rendkívül szituatívnak és szociálisan befolyásolt jelenségnek tartják, igyekeztünk kivonni a környezeti hatásokat, és a hangsúlyt az intraperszonális és evolúciós okokra helyezni. Az árnyaltabb eredmények érdekében számos eszközt használtunk, melyek a személyiség sok aspektusát mérték, így személyiségvonásokat, empátiás készséget és azok hiányát, szemből történő érzelemfelismerést és az étellel való elégedettséget. A mintánk 49 egészséges egyetemi hallgatóból állt, akik átlag életkora 20,78 ($SD = 1,61$). Az eredményekből arra következtethetünk, hogy bizonyos személyiségvonások összefüggésben állnak azzal, hogy